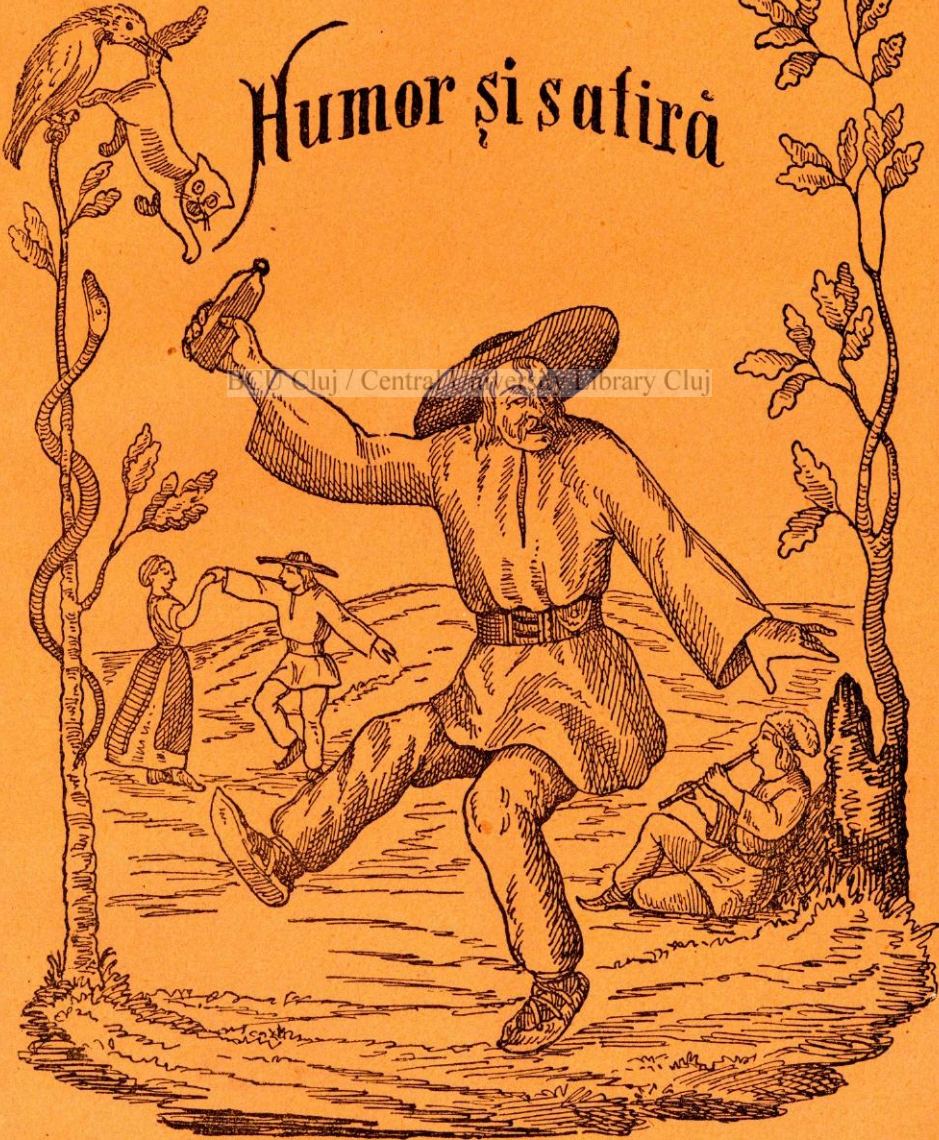

licul

Humor și satiră

BCH / Cluj / Centrala Bibliotecii Cluj

CALICUL

humor și satiră.

Apare la prima fiicărei luni în Sibiiu.

Abonamentul: Pentru Austro-Ungaria pe an 3 fi., pe $\frac{1}{2}$ an 1 fi. 50 cr. pentru România pe an 7 franci, pe $\frac{1}{2}$ an 3.50. Inserțiuni: De un șir petit 6 cr. și 30 cr. timbru.

Abonamentele, manuscriptele, inseratele etc. se adresează la: Redacțiunea Calicului în Sibiiu.

Bolond Miska reportează Calicului despre expoziția din Budapesta.

BCU Cluj / Central University of Budapest
Motto: Él a magyar áll Buda még;
Ott van a sok zsidó czég.

Kind jésit hiru si vesztye
Gyela szusz, gyin Budapestye
Kum totz magyar hazafi
Lá főváros sze grebí;
Sze vegye csudas mnyinunye,
Kum nu foszt máj mult lá lume,
Pusz si jó lá gindu muyóu;
Sze vinyim lá szusz si jóu;
S'akkor fokut fogadás
Sze dám si tudositás
Pekum foszt hotérezit,
Kind tzije fogaduit
Bun Kálik, fratye jubit!
Tehát cse beszéduit
Acum vrém sze fi implinyit,

Ke csinye fák igéret
Trebe sze styij becsület,
Kum styij si kormányu noszt,
Kind multz lezse fák gye roszt,
Si gyelá rumuny poftyí
Kum totz lezsá se inplinyí —
Pekum Kálmán kipzujestye
Gyelá szusz, gyin Budápestyie.

I.

Spun lá tyinye komolyon, —
Kregye Kálik pojtásom, —
Cse nagyszerü haladás
Fokut tzará-ájésztá-á noszt, —
ku magyar kiállítás,
Gye kind lume nu maj foszt.

Csodaszerü ritkaság
 Gyekind torsz lá szusz világ
 Nu foszt máj bun mulatság
 Lá noj lá magyarország:
 Totz poatyem be áldomás
 Lá közös kiállítás;
 Binye zicse közmondás,
 Numa in magyarhon áldás
 Si ke nincs is boldog vita
 Gyekum lá tzará lui Pista,
 Itá pajtás, itá, itá;
 Szi eszt vitá, non eszt itá.
 Vinye bányi mind a polyva
 Gyipe egész Europa.
 Bécs, Parizs, frátye Kálik
 Bizom nu zsünzse nyimik
 Ku ájeszt csuda – mnyinunye
 Cse rétat ungur la lume;
 Filádelfá gyin Marika,
 Bizom numáj on kis Miska
 Ling' á noszt kiállítás; –
 Szemben ku jél nincs is más
 Talám nincs lá menyország
 Gyelá hél álalt világ.
 Sajnálom édes pajtás,
 Ke tu nu fák spárolás,
 Si lá tyinye bány nu jesztye
 Sze vinyit si tu lá Pestye, –
 De ne busuj jó lá tyinye
 Szkrije tot apron si binye,
 Sze styi sí tu szeginás
 Kum foszt noszt kiállítás,

Si se vegye barátom
 Kum noj mégis mare domn.
 De nu gingyi k'ámitás
 Jeszty'a noszt kiállítás,
 Ke totz áre magyar szin,
 Nincsen itt nyimik sztrejin;
 Bezzeg ke nagy mulatság,
 Jesztye-n tot magyarország,
 Tot joszágu káre dusz
 Idegen faj áics szusz,
 Jesztye gyelá ungurij,
 Kare tzará sztopunyij,
 Si lá cse vegye sztréjin
 Numáj ungur ij sztopin;
 Hisz nu poatye máskint fí,
 Ungye ungur parancsí. –
 'Asá zicse a nosztu lezse, –
 Si totz muszszáj sze'ntzélezse –
 Kuj nem tetszik noszt porunke,
 Bizom la Pest sze nu duke.
 Véz Kálik fertátye bun
 Kum jó numá cse drépt szpun.
 No, de szkultá fertátfratye
 Ke jó szpunye ku dreptátye,
 Kum sztám ku kiállításu,
 Cse dusz lá tzará áldásu.

II.

Mü-ipar si mesterség
 Numa unu poatye fí,
 Káre vrem noj unguri,
 Áluj magyar nemzetség;

Si joszágu akkár káre
 Jestye csupán gyelá noj,
 Mert rumunyi numáj are
 Numáj báju si nyevoj.
 Nicse szász, nics orosz proszt,
 Sem a sváb, — toth, sem horvát
 Nu poatye fíj leudát; —
 Dicsöségü tot a noszt. —
 Haja 'ásá szpunye lá kártye
 Hires, unгурészк dreptátýe:
 Kuj nu placse'n Pánonyijá,
 Ott az ut — la Rumunijá.
 No! d'ez közbe legyen mondvá,
 Ká sze nu szaporí vorbá
 Ke ácsi lá magyar hón
 Máj potz fi si áltu domn,
 Áfare gye urgur, káre —
 Mindig foszt vitész si táre.
 De van mégis, cse pusz mnyije,
 Lá inyime boszuság,
 Ke nost árisztokrátzije —
 Kum szkrisz si magyarujság —
 Sajnelit si jél pe bány
 Si nu vinyit totz la Pestye
 Kum styéptát magyar kormány;
 De azért hiba nu jesztye,
 Ke lá magyar állítás,
 Jesztye mégis mult mágnás,
 Káre fokut birtokos,
 Gyekind Tisza, az okos, —
 Dát ku szabadelvüségu
 Szerzőjog egyenlőségu,

Si gyin rongyos házaló
 Szurzuít multz millió
 Si joszágu kumperát
 Gyelá sztopun bancrotát
 Si luát örökségu luj
 Pin lá végu vákuluj.
 Jészт adusz s'állítélit,
 Tot cse lá noj trebujit;
 Jél nem háborgat lá noj,
 Nemzetjog sze mnyiruf;
 Nem követel ká si voj,
 Ká si jél sze sztopunyí;
 Egyeklőség nem is kell,
 Jél legedui ku bány;
 Egyebet nem követel
 Gyelá magyar alkotmány. —
 Van itt mind si cse lipszestye,
 Mégazis van, cse nu jesztye,
 Tiszta magyar állítás
 Im Grund, — lá szemlátomás:
 Magyar zsidó, magyar szász
 Magyar horváth, oláh, sváb —
 Jesztye magyar legalább
 Név szerint, ke noj nu dám
 Állításjog lá ált nyám,
 Ez a magyar igazság,
 Gyekind torsz fonák világ.
 Még a himis német is
 És a ravasz Burkus is
 Numa akkor pukulí,
 Gye vre jél magyar sze fi.
 Csinye trecse noszt határ,

Muszszej luá nume mágyár,
Osztán ku jél bikulim.
Si kum fratye bicsulim.

III.

Si sertés dusz elegen
Halommal gyin Debreczen,
Unde magyarzsidó mult
Hemzseg lá ácsél tzinut,
Si dá bányi ebbadta
Ku mérsékelt kámátá,
Jár gye domnyij nu plétyi ·
Zsidó nu styi barátság.
No de semmi, nuj hebár,
Ke jél fije bun mágyár,
Si facse kereskedés
Ku nyáj gye kövér sertés, —
Si gye nu beszeduí
Magyar nyelv, tot ungur ff;
Ált nyám nemis potz gingyí,
Kind puj lá jél pinyenyi —
Si vegyem kum kletyinyí
A fül mellett lokenyi —
Arany gyapjas fűrtői;
Jél isztov a noszt nemzet,
Mert ez magyar viselet;
Si gye nu beszédüjestye,
Magyarul, kum noj gyinyim,
Elég dáke jél gingyestye,
Kum noj lá jél poruncsim.

IV.

Paprika gye piros szín
Vinyit mult gyin Szegedin, —

A mennyi kell, nincs hiány;
Poatye dá magyar kormány
Si lá voue pe lá nász,
Kind voj vreu sze fák nekász;
Elég csipös si — are íz
Elegyvelegy zsidó büz.
De nem kár, ke magyarságu
Áre áltu gazdaságu
Értékesebb kum papriká,
Káre nem hajt majd nyemiká;
Lá noj placse paprikás,
Dáke frizse lá jél más.
Dá zó német rou umblát,
Kind paprikás hal munkát
Lá szegedi pavillon,
Ungye umblá multz marj domn:
Mérsz si nyámcz si rendulit
Paprikáshal hél vésztyit;
Kind első falat bukát,
Elégette a száját.
Si ferflukt kiábálit:
Nikt gut, nikt gut, ik brauk nikt!
Ugy kell neki, megérdelmi
Ke nu vre beszeduí
Lijimbá gyelá unguri.
Votzám lá jél becsület
Sze csinsty magyar nemzet. —
Képzeld frátye kum fémlík
Egész Pest gye nyámcz vingyik;
Inke si gyelá Burkus
Vinyit lá noj Luciusch;
Jél lá ungury bun barát
Pentr' ácselá am leudát

Noj lá jél pe lá ujságu
 Sze nu sztrikám barátságú:
 Tisza eszközlít lá jél
 Nagy médáje gye kávalér.
 Jél vézut ajics bugét,
 Cse inyimá luj poftyit
 Si sze dusz legeduit
 Ke mult lá noj hasznalit.
 De — azért hamis a német,
 És még hozzá élelmes,
 Ke sze fokut szerelmes,
 Lá a noszt szemes bukátje,
 Kuj dusz hiru gyegyepártye,
 Si lá vámtárfifa puszt
 Sze pletyim export máj szusz,
 (Mégis hunczfut a német
 Agya fene egye meg).
 Kum lá vreme gyin ajintye
 Gyelá ajésztá állítás,
 Nu vinyit luj nyámcz lá mintye
 Sze urká árszállítás!

V.

Csángó magyar inke multz,
 Több kum vinyit pesztje muntz;
 Az egész kiállítás,
 Csáng-cseng gye csángó pajtás.
 Ezt mondom máj kityinyél
 Ke nu sze kunoastye jél
 Gyelá altu oaményi,
 Cse potz la Peszt találni;
 Tu frátje sze nu gingyestye
 Kum ájics csángó nu jesztje,

Gye nu jesztje, van itt más
 La magyar kiállítás;
 Van mult márhe, barátom,
 Si szarvas, si nu ku korn,
 Gye káre pringyém lá zslug,
 Si szamár káre nem rug;
 Ökör, bivalj, kecske, oj,
 Pe káre totz mulzsém noj.
 Gyelá mező gazdaság
 Jesztje multje apróság:
 Funye, istráng gyelá Deézs
 Cse Dezső bacsí trimész,
 Ká sze poatyem szpunzurá
 Pe káre nu ászkultá
 Porunká cse Tisza dá.
 Jesztje állom iskola,
 Mult, gye nu potz numerá,
 Ku emelet, ku pártér,
 Cse fekut Gusztí frátér,
 Mert si jél bizon magyár
 A hogy hiszem én, habár
 Vezetek neve Trefort,
 Si ösei magyar foszt,
 Ke név magyarosítás
 Foszt lá noj on összokás,
 Si trázse gyelá Adám,
 Kum si él foszt magyar ám!
 Aggaszt mégis valami
 Ke jó nu potz talál
 Nics on tárgy gye hél komisz
 Cse rumuny sze foszt trimisz, —
 De nem csuda, ke lá voj,
 Nincsen pénz kum si lá noj,

Ká sze fátse si voj frátye
 Tot cse si lá voue plácse.
 Azért semmi; noj jertám
 Gye si rosz neven luám,
 Mert habár joszág nu jesztye
 Sze ducsétz la Budapestye,
 Poatyem si lá voj gesz
 Ptyelyá, káre Szapáry
 Pentru adó gyeszpoját,
 Kind végrehajtó munat
 Sze trázse pestye uretye
 Gye nu pletyitz dáre vetye,
 Si máj trázse inke még
 Kind nu pletyitz hátralék;
 Dáke ált joszág nu avut,
 Ptyelyá zó si voj putat
 Sze dám lá kiállítás,
 Ká sze nu gingyi sztrejinyi
 Ke bizom numáj rumunyi
 Vre sze fák elpártolás
 Gye lá dicső tisztelet
 Áluj nagy magyar nemzet.
 Voj talám tyémüt gye báj
 Pentr' ácselätz partolit
 Si lá Pestyá nátz vinyit,
 In tzará lui István Kráj?
 Ne félj Kálík barátom,
 Ke ájics jesztye multz om,
 Si ká sze nu fi vájváj!
 Noj rendulit peliczáj
 Cse gondozí pe vingyik
 Sze nu fátse rou nyimik,

Lá kare máj jesztye bány,
 Si cinstyestye pe kormány
 Si pe magyar alkotmány;
 Policzájú gind purtá
 Si bányi gyin zseb luá,
 Si kind káros intrebá:
 Hol a pénz? lá zseb nu áflá.

VI.

O de csinye poatye spunye
 Kitz vegye ájics mnyinunye?
 Azért többet máskorra,
 De uná nu potz lészá,
 Ke ajics vegyém si multz punge
 Űres ugyan lapult, lunge,
 Ke golyit totmind lá jél
 Álá gazember mnyisé,
 Kind lá főposta betyári
 Furát, sojnos, tot krajczári.
 De azért noj nu szupérém
 Ke jár poatyem sze bégém
 Deficzit, cse mnyiruim
 Gyelá magyar állítás,
 Kind dá dumnyezou áldás
 Si poatyem ká sze pletyim,
 Adóság cse pusz lá noj
 Nyámczu, kind zsutát pe voj.
 Nem is nagyon sajnelim
 Dáke banyi nu tolelim
 Si luj nyomba nu vinyim,
 Épen gye si cseluit,
 Káre bányi kezelit.

Csak még egyet édes frátye,
A többit lá altu kártye.

VII.

Jestyé kásze mnyik si máre
Ku köfal keményi si táre,
Fokut ku mult ügyesség
Ká pe stréjin nemzetség
Sze poatyé Tisza zdrobí
Dáke jéj nu bicsuli
Magyar állam s alkotmány;
Si umblá ku mult ármány;
Jesztye mult gyin művészet,
Si gyin hires régészét
Jesztye magyar metszett kép
Si mult mesterséges gép
Cse tot ungur taleit;
Ez szépen átalakit
Lá noszt ungurészék alak
Pe totz idegen fajak,
Si fácske kum num'on nyám
Sze fi lá föld kerektség,
Az a magyar nemzetség;
Mert ha van, ki gyin Ádám
Trazse ősi eredet,
Ez biz a magyar nemzet.
De már tópbet nem irok,
Evel véget szakitok,
Ke első tudositás
Elég gye on kiállítás.
Héh! de máj jesztye on mnyinunye,
Káre jo trebe sze szpunye.

Vézut kitünő eczet,
Nu gyelá kultur egylet,
Hanem gyelá máre domn,
Kinek a neve Mnyiron,
Érsek lá voj lá Szibij
Ungye Kálmán lá Jury
Dát bizon on bun baksis –
Jól tette a generalis –
Ke pe oláh zsurnalista
Nu vrut sze punye lá lista,
Gyáluj káre szemletit
Ke bitófa – ádermélit;
Biz jó eczet, ká kátrán
Cse trimész érsek Roman,
Erősebb gye kum jél foszt
Lá kiállítású foszt,
Cse lá nyolcz száz nyolczvanégy
Prinsz ku jél on rakáslégy,
Si fokut nagy tisztelet,
De nincs bene köszönet;
Si noj vrém lá jél csinsztyi
Ke jestyé bun hazafi.
És ezzel most bezárom
Az első tudositás
Többet lá ált alkalom,
Si zik lá tyinye pajtás
Barátságos üdvözet,
In lyimbá káre hangzik
Ájicsá lá Budapest:
Leb wohl mein Bruder Kálik.
Násdrávátý – tvoje brátýi.

Bolond Miska.

Sus Marcule!

Dina, dina, dina, da,
Dina, dina, da!

Hop Marcule, ét așa
Nu juca domineca
Că te-a bate mumă-ta,
Te-a bate cu mătura!

Vino-n Cluș că te poftesc
La părintele Roșiesc;
Vino și-i jocă frumos
Că mnealui e om fălos!

Hop, că de ar fi de nimică
N'ar intra in biserică
Cu mésa și cu buhaiul,
Cu patul și cu mălaiul.

S'a mutat nenea Roșesc
In loeul domneșesc
Ducând chiar tóte cu sine
Carne, vin, cocónă, pâne.

In cor și-a așezat patul,
 Érá in altar pianul,
 Prin tindă se vęd tot mese
 Și prin altar jupânese.

Colo jace un castron,
 Ici un dărab de carton,
 Lângă strană o căldare,
 Pe altar un lavor mare.

Pe strane-n loc de dieci
 Se vedeau doi lilieci
 Când intrat'a poporul
 Se laude pre domnul.

In naia bisericeii
 La icóna precestei
 Aflară dóue divane,
 Pre ele tăbac și haine.

In strană, 'n loc de triod
 Sę vırise „dorul“ șod
 Și „amorul“ dumnia-ei
 Era in loc de minei.

Ér in loc de octoich
 Se vedé un album mic
 Cu pose și cu portrete
 Dela persóne concrete.

Cam acest aspect avea
 In dî de domineca
 Biserica cea din deal
 A lui nenea bucefal!

Apoi mai dîcă mojiicii
 Cari abates'or p'aicii
 Că Roșescu nu-i curat
 Decând ęasa și-a lăsat
 Și-n biserică-a întrat?

Poftim numai și cuteze
 Vr'un rėu se accentueze
 Preste acest presbiter
 Ce-i cu patul lângă cer!

Hop! Mărcuțule calic
 Vin și jócă la Călnic
 La popa Cărpinișianu
 Și lui nenea Rehoveanu?

Hop! că acești demnitari
 Sę făcură măcelari
 Spre ocara Sașilor
 Și a poporenilor.

Dar la pasci in ęiua-ntâie
 Aflară'n măcelărie
 In loc de carne curată
 O dihanie spurcată!

Apoi Sașii cei cu minte
 Pre cucernicul părințe
 Îl cinstiră, ca pre el
 Țicându-i hoț și mișel!

Dup' acea sfinți'a sa
 Plăti frumos pedépsa
 De 2 ori tot 5 zloți
 Făcând cinste la preoți.

Drept aiá: Cărpinișianu
 Și dascalul Rehoveanu
 Ar fi vrednici tunși si rași
 Și duși de pildă-n oraș.

Că popa Carpinișianu
 Cu dascalul Rehoveanu
 Atâta-s de cărturari
 De-s misareși și crișmari.

Èr un țigan sprintenior
 Strigă popii tot „șogor“
 Dicănd că sfinți'a sa
 S'ar plăcea cu țiganca!

Altcum popa-i cu credință
 Cearcă și la dascăliță
 Se capete beutură
 Și se-o sărate'n gură!

Și nu-i gingaș dlui,
 Nu! ca fiul porcului
 Când se pierde-n cucuruze,
 Ast-fel umblă după — buze!

Hop! Marcule puiū de urs
 Vino și scrie concurs
 Pentru scóla cea sătescă
 Dela Daia românescă!

Đi curat și lămurit
 Că salariul s'a mărit
 Din grația popii Cib
 Eustatiu voinic!

Spune că pân v'a trăi
 Popa cel numit aci
 Dascalul póte conta
 Pe cele ce vor urma
 Simplu din grația s'a:

200 de răbdări
 Și pe-atâtea supărări,
 Cinci stênjini uscați de fóme
 Si locaș ca cucul — dómne.

Drept că bani nu i s'ar da
 Numerati cu pițula
 Ci scriși frumos pe hârtie,
 Confusie se nu fie!

Nici lemne nu-i va da
 Birăul și cu popa
 C'acelea se dau pe ouă
 După legea cea mai nouă.

Vin Mărcuț și ié la joc
 Pe-acest popă „nas de porc“
 Care-n loc de slujba lui
 Face p'a mamonului!

El, adecă, 'n comitet
 Mai făcú un lucru drept:
 Opri, ca popă cuminte
 Pre ómeni d'a ținé vite.

Dênsul a argumentat:
 „De ce atâtea vite-n sat?
 „Cine-ar vré se vedă vită,
 „Vedă-mi fața mea cinstită!“

Ei, dar sermanii creștini
 Blastemă p'acei păgâni,
 Caci ei au lipsă de vaci
 Nu tot de bivoli și raci!

Mărcuțele cămătar
 Jocă și la un notar
 Ce-i botezat Têrnovean
 Și pușcă câinii spontan!

El adecă-n Urisiu
 Pușcă cănele de viu
 Ér pe stăpân mi-l silesce
 De-l ingrópă omenesce.

Spune-i Marcule curat
 Că grozav s'a înșelat
 Când notarêș s'a făcut,
 Căci spre alt ceva-i născut.

El avênd o pasiune
 A pușca câni de minune
 Pré bine s'ar nimeri
 Când dîn vînat ar trăi.

Hop Marcule hămisit
 C'acest notar procopsit
 Are-un frate la Hodac
 Botezat popa Condac.

Acesta-n voia cea bună
 Vine des nóptea pe lună
 De prin vecinul Regin
 Dela bere, dela vin!

Ca un neaș mecenat
 Stă la méșa nemișcat,
 Ér dacă-l prinde bețiia
 Nu-i mai trebe pălăria!

De altcum, pân la Hodac
 Din Regind dela Kissmark
 Cine-i om de omenie
 Nu mai caută pălărie!

Argus G.

Urzică Scandalografescu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dacă e adevărat ce ne spune Gazeta Transilvaniei Nr. 116, că academia ungurească de științe din Budapesta, pentru a cărei înființare contele Stefan Szecheny și-a jertfit toată averea sa, sub regimul marelui Tisza-Voda a devenit o filială a: „Alianței israelite“ și, că toate premiile limbistice ale acelei academii se dau exclusiv la ovrei ca Simonyi, Munkácsy, Kunosz, Munk etc.; dacă e adevărat, că toate cele trei foi periodice ale academiei ungurești de științe din Budapesta se redigă de ovrei, atunci eu nu'nțeleg pe Gazeta Transilvaniei cu toate celelalte foi ale noastre, cum 'și pot perde așa de ușor capul, pe care în alte chestiuni nu'l au, și mereu visează de pericole, ce s'ar pregăti națiunii noastre prin Kulturegyletul din Cluj.

Eu pan'acum știeam că-n Unguria Ovreeii au numai industria, comerțul, diaristica și banii în mâna lor. Îndată ce, după afirmarea Gazetei Transilvaniei, și academia

ungurească de științe din Budăpesta a ajuns pe mâna următorilor lui Avram, Jacob și Isac, naționalitățile din Ungaria n'au a se mai teme de maghiarisare, ci în cazul cel mai rău, de tăierea împrejur. O națiune, care aprópe o mie de ani a trăit din paprică, devenită odată, și asta în era dominațiunii sale, a se hrăni cu usturoiu, nu mai póte pretinde, ca gura se-i miróse a lapte dulce. De aceea Kulturegyntul din Cluj, ca mâne va fi necesitat a se lipsi de maghiarisarea naționalităților din Transilvania și a se ocupa exclusiv cu cultura găștelor, după al căror fícat fii lui Israil din fruntea academiei maghiare de științe dela Budapesta fac bale la gură.

Nu 'nțeleg deci lamentările Gazetei Transilvaniei ș'ale celorlalte diare ale nóstre, cari, în alte chestiuni, îngânfate de dacoromanism, umblă c'o falcă-n ceriu și cu ceealaltă pe pamânt, ~~car față de Kulturegyntul din Cluj~~ mulțămesc lui Dumnezeu, că omenimea pórtă ismene, și curagiul lor nu e lipsit de asil.

Diarele nóstre trebuie se știe, că dăunăđi am învățat nemțește, ba ne-am făcut chiar Ritteri d'ai lui Schmerling, dar' nu ne-am germanisat, ađi învățăm ungurește, dar' nu ne maghiarisăm, și mâne vom învăța póte rusește, dar' tot Români vom rămânea. A învăța și vorbi o limbă streină de cea maternă, nu e identic cu desnaționalisarea. Sângele lui Traian, despre care cu atâta positivitate se afirmă, că curge-n vinele nóstre, până-i códa cu porc, nu se preface-n Árpád vér.

„Apa trece, petrele rămân“, dice Popea, sau pe românește: A trecut baba cu metropolia!

Noi Români având darul de sus de a învăța ușor și a grăi mai multe limbi, și dat fiind omului, după Talleirand, graiul pentru de ași ascunde cugetările sale,

cu câte limbi vom vorbi mai mult, cu atâta mai mult ne vom afla în pozițiunea de a ne ascunde cugetările noastre.

Una trebuie se fim: Înțelepți!

Și șerpii au mai multe limbi, dăr' pentru aceea tot șerpi rămân; ear sfânta scriptură ne învătă: Fiți înțelepți ca șerpii, și blânzi ca Înapoimergetoriul Joan dela Arad!

Noi Românii și-n absolutismul lui Bach am învățat ș'am grăit ungurește, pentru-că ne place se ne fălim cu cunoștința de limbi streine, și nu ne place se ne vîndă cineva întrjo limbă, pe care n'o cunoștem.

Sub absolutismul lui Bach am învățat limba ungurească din predilecțiune, în sudórea pungei proprii, ađi o învățăm de silă, în sudórea pungei Kulturegyletului din Cluj, și ne rămân banii, dar' pentru aceea ori-căți Români au învățat și vor învăța în comitatul Huniadórei sau în alte comitate „Tatăl nostru în ungurește, y eubrasigunj pe Trefort, Réthy etc. că-n neci unul nu vă prinde credința rădăcini, că Dumneđu il înțelege, dacă i se rógă în altă limbă decât în cea románescă. Ba și mai mult, episcopul Szabo dela Gherla însuși, când pentru faptele lui ar ajunge pe mânilor lui Kozarek, n'ar avea speranță de mântuire sufletească, decât rogându-se lui Dumneđu în limba strămoșilor sei!

De una pot fi frații dela Kulturegyletul din Cluj siguri, că noi, nefiind Ovrei, nu le vom învăța limba ca se-i încelăm, și se ne întovărășim cu ei la domnie. Asta neci ilustrissimi din tufă, pe cari Tribuna-i scóte unul dupa altulu din tufă, că odiniórá Christos pe precupeți din biserică, n'o mai fac ađi.

Mai siguri pot fi frații dela Kulturegyletul din Cluj că, învățându-ne ungurește pe banii lor proprii, mai curênd se romanisează ei decât ne maghiarisăm noi. Dacă Ma-

ghiarii nu ne-au maghiarisat atunci, când mai avéu câte ceva ađi, cându-i vedem culduși ca și noi, nu ne mai lasă gura apă după maghiarisare.

De aceea, eu véd în Kulturegyletul dela Cluj un mai mere pericol pentru maghiarismul decât pentru românismul din Transilvania. Maghiarii din Transilvania eo ipso sânt datori vînduți Ovreilor. Acum împintenindu-se spre a contribui preste puterea lor pentru Kulturegyletul dela Cluj, mai săraci vor deveni, ear Dr. Concha însuși ăice, că Maghiărul sărăcit devine Român. Prin urmare Kulturegyletul dela Cluj, ca mîne, are se devie o fabrică de dacoromâni

Deci flori în căciulă fraților dela Gazeta Transilvaniei, Tribuna etc. „De n'a perit Românul, când ordele etc.“ ăice Petöfy!

Din contra, dacă Kulturegyletul din Cluj, după cum afirmă dr. Concha, n'are tendința d'a maghiarisa naționalitățile, ci e o simplă espositură d'ale ministrului Kállay pentru cultivarea Orientului, apoi, nu știu cei din România, dar' noi cești din Transilvania, nu sîntem capaci pentru cultură. Noi Transilvanenii de 25 de ani avem asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român, și 25. merităm în literatură și cultură.

Douăzecișicinci de ani ne trudim în literatură și cultură, și încă neci în Blaj, alias Roma mică, sau mai bine ăis, în Palestina cea mare, n'am ajuns încă la cunoștința, că ortografia noastră nu duce fără șea călare. Ear ce va se ăică a călări fără șea, mai bine trebuie se știe frații dela Kulturegylet din istoria strămoșilor lor, cari venind în acéstă țară călare nu se bucurau neci de beneficiul ismenelor, ca se le despartă reversul de spinare cailor.

Uite-se frații dela Kulturegyletul din Cluj până-n vîrfurile nasului lor, și védă ce rezultate înfățișésă asociațiunea

transilvană pentru literatura și cultura poporului român după o activitate de 25 de ani pe Câmpie. Și ca se nu creadă frații dela Kulturegylet, că eu le povestesc o istorie din Decameronul lui Boccaccio, se le povestesc despre adunare generală a despărțământului X al asociațiunei transilvane, care se estinde preste întreg comitatul Clujului și cuprinde în sine întreagă Câmpia, ce s'a ținut dăunădi în Cojocna. La adunare generală a acestui despărțământ din 31 Maiu s'au prezentat doi popi c'o jumătate de preoteasă, un teolog unit, și doi dascăli, cari de flămândi nu mai știu de ce confessiune se țin. Alt public n'a fost tufă.

Acum, dacă noi cu asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român, după o activitate de 25 de ani, n'am ajuns în Câmpie, ca popi bucătani de tagma lui Gregor Sabo din Aiton, Basiliu Albon din Vișa. Aureliu Poruț din Dezmir, Joan Florian din Berchiș, Teodor Julian din Frata etc., se destingă în literatură semnul, prin care facem din a â, de cobilele plugului, ear', cându-i vorba de cultură, se prefere simfoniile lui Bethoven sau horele lui Dima față de mugitul unui bou, atunci ce și mai sparg frații dela Kulturegyletul din Cluj capul cu misiuni culturale?!)

Stând lucrul așa, se punem cazul, că frații dela Kulturegyletul din Cluj vréu serios se ne cultiveze, și nu se ne maghiarizeze. Se presupunem, că banii adunații în scopuri culturale nu vor lua căi rătăcite, ca cei adunați în scopul reînpatriării Ciangăilor, și nime nu va preferi a face cu acei bani mai bucuros o călătorie către America, decât se-i folosască spre împrăștierea culturii maghiare în părțile orientale. Presupunând toate acestea, vine întrebarea: Cât timp se recere, ca frații dela Kulturegyletul din Cluj se și ajungă scopul?

Kulturegyletiștii natuالمinte 'și vor începe opera lor culturală cu Clujul și jur, ear dacă în Câmpie vor arăta în decurs de 25 de ani numai rezultatele asociațiunei transilvane penttu literatura și cultura poporului român, atunci până se ajungă cu cultura maghiară numai în Dobrogea, le trebuie cel puțin 1000 de ani. Până atunci însă, după starea lucrurilor din Ungaria, mai curând se lasă toți boii de pe Câmpie se-i taie împrejur, și frații dela Kulturegyletul din Cluj pörtă zulufla la urechi, ca Ovreeii din Polonia.

Scântei și cenușă din filosofia doctorului Amnariu.

Mulți minunați între Sfinți numără biserica gr. or. ai sei, dar' cei mai mari făcători de minuni sânt, fără îndoială, Sfinții Părinți ai sinodului arhidieceșan extra-ordinar dela

Sibiiu: Acestea, aducând concluse, cugetă cu stomachul!

* * *

Conclusul sinodului arhidieceșan extra-ordinar din Sibiiu privitor la mila împărătească de 24,000 fl., e cea mai nouă pörtă, dinaintea căreia ori-ce vițal stă și învölbă din ochi, pentru-că a respinge 2000 fl., cari nu se dau bisericei, ear' 4000 fl., cari se dau metropolitului, prin urmare la a triea persónă, ale primi pentru biserică, e o logică, care p'un bou îl duce-n perplexitate!

* * *

Sinodul arhidieceșan extra-ordinar dela Sibiiu, concedând metropolitului Miron a primi dela ministrul Trefort 4000 fl., ear' pe popa Bânda din Roșia amenințîndul cu pedeapsă, dacă primește tot dela acel ministru 100 fl., sancționează vechia teorie în aplicarea Iustitiei, care sună: »Hoții cei mici se spëndură, cei mari se pardonează«, sau, hoților celor mici li se acată crucea pentru merite de spate, celor mari de pept!

* * *

Conclusul sinodului arhidieceșan extra-ordinar dela Sibiiu, privitor la mila lui Trefort-Pasa de 24000 fl. nu e altceva, decât ridicarea la valöre canonică a proverbului: Banul e ochiul dracului!

* * *

A da autonomia unei biserici de un milion și jumătate de suflete pentru 4000 fl. dracului, sémênă cu negustoria lui Stroia cu ouăle, care cumpëra d'o pițulă două și vindea nouë!

* * *

Nu știu Juda Iscariot, când a vëndut pe Christos cu 30 de arginți, consultat'a pe cineva, metropolitul Miron a

primit însă autorisarea sinodală, ca se vîndă autonomia bisericeii sale pentru 4000 fl.!

* * *

Gelacteon Şagău, lefegiu trefortian, e còda şuvăitoare dela finea spinărei constituţiunei bisericeşti gr. or. din Ungaria şi Transilvania.

Popa Colac cu popa Pupăză.

Colac: Ce ȃici sòŃe la conclusul primului nostru sinod estra-ordinar?

Pupăză: Ordinar!

Colac: Ce ordinar? Voi UniŃii căutaŃi calul de cinste-n gură?

Pupăză: Noi nu, dar' voi două țile, adecă în tot decursul sinodului, l'ați căutat mereu în gură, și a două țile noaptea, când nu'l mai cunoșteți calu-i ori măgar, v'ați suit călare!

Colac: De, așa cer regulile parlamentari ale bisericii noastre constituționale. Noi, fără concludență sinodală, nu ne putem da dracului ca voi!

Pupăză: N-o c'acum ve puteți duce dracului cu concludență cu tot! — Și asta pentru 4000 fl.? — Pfu!

Colac: Nu prea pfu! s-oțe, dar' voi nu v'ați popistășit pentru bani!

Pupăză; Altă căciulă! Noi p'atunci nu ședeam sus pe armăsariul constituționalismului, ca voi ați. Altcum și la popistășirea noastră tot voi purtați totă vina. De nu aveți voi arhierii după rânduiala lui Juda Iscariot, noi ați n'am fi uniți!

Colac: Așa dar' tu recunoști, că voi Uniții sunteți un product confesional al corupțiunii. Ei și atunci pentru ce nu ve întorceți voi ear' în sîmul credinței strămoșești?

Pupăză: Pentru-că întorcându-ne, ne temem d'un mai mare rău. Voi în sînodul vostru estra-ordinar de dăunăți, primind cele 4000 fl., v'ați păpat constituțiunea bisericească cu băbacul. În sînodul vostru a început a răsări sēmēnță d'a lui Atanasie-Vlădica. Dacă Trefort mîne ve dă și cele 20,000 fl., dar' condiționat, voi, cum ved eu c'ați pornit, nunumai ve popistășiți, dar' și Turci ve faceți!

Colac: Nu'ți face alt chip cioplit s-oțe! Crede tu și mai departe-n Papa! Noi cu primirea celor 4000 fl. nu ne-am păpat autonomia bisericească cu băbacul. Noi n'am primit cele 4000 fl. pentru ca metropolitul Miron se'și crească copii — pardon — vasa, și se fabriceze spirit

patriotic, cum ȃice ministrul Trefort, ci le-am primit ȃn condiȃiunile rescriptului ȃmpȃrȃtesc din 1861!

Pupȃzȃ: Atunci te vei pomeni, cȃ metrotȃndala Miron ear' ve face din cele 4000 fl. vr'un fond!

Colac: Numai de nu l'ar face ear' fȃrȃ de fund, ca pe cel rudolfin!

Pupȃzȃ: Dar' dacȃ ministrul Trefort ve ȃice: Nu cunosc rescriptul ȃmpȃrȃtesc din 1861; eu cele 4000 fl. nu vi le dau ȃn alte condiȃiuni, decȃt ȃn cele puse de mine — atunci ce se alege din conclusul sinodului vostru estra-ordinar? Unde rȃmȃne atunci uȃȃta protopopului Gal ȃi codiȃa lui ȃagȃu? Atunci ve scobiȃi fȃmea din dinȃi ȃi diceȃi cȃ v'aȃi ȃmbuibat de fripturȃ — hȃ?

Colac: Dȃr Trefort n'o fi chiar dat dracului!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Colac: Dar' ce ȃici ȃȃte la ȃnvȃȃtura, ce Moldovan Gergely dȃ naȃiunei romȃne ȃn Nemzett?

Pupȃzȃ: ȃnvȃȃtura lui Moldovan Gergely e o plȃcintȃ sucitȃ-nvȃritȃ, la mijloc cu brȃnzȃ din burduf de cȃne, talmoȃ-balmoȃ, unt cu ȃuȃ amestecat, ear' restul: ȃtreangul lui Juda!

Diagnosă nimerită.

Pacienta: E curios D-le doctor, când se apropie timpul de vizită și cuget numai la D-ta, me simpt deloc mai bine — cum se'mi esplic eu asta?

Medicul: Noi medicii numim aceasta „simpatie“!

Tendința.

Tata: Ce citești Florico?

Florica: Novela lui Gane: Jon Urdilă!

Tata: Și cum 'ți place?

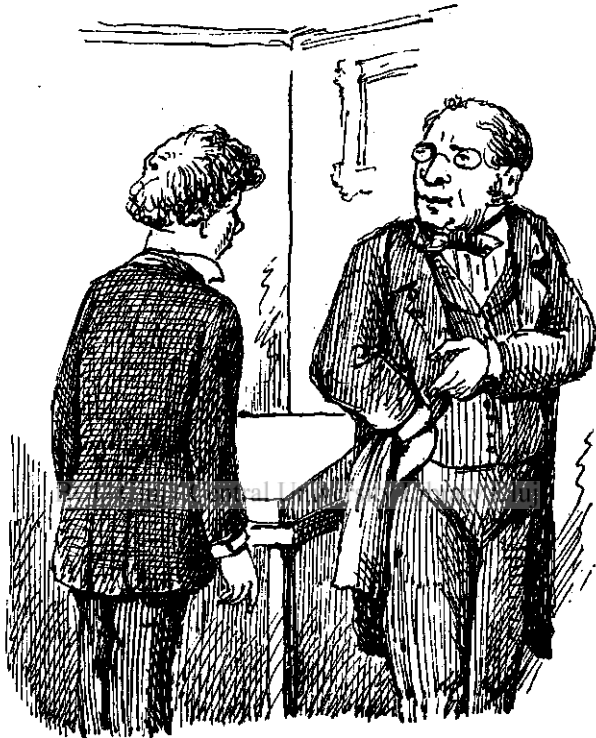
Florica: Admirabil!

Tata: Dar' tendința?

Florica: Aceea n'am cetit'o încă.

La examenul din medicină.

Profesorul: Încă una și ultima întrebare, dela care va depinde calificarea D-tale. — Pe ce cunoști D-ta p'un smintit?

Doctorandul: Pe întrebările lui!

D-lui M. în B: Fără fotografie n'are haz!

Mai multor Domni: Așteptați răspuns separat, ear' preferind eu tăcerea, priviți-o de răspuns. Aici n'am loc pentru toți.

Nou abonamânt la Calicul.

Pe al doilea semestru a. c. deschidem un nou abonamânt la Calicul in condițiunile arătate în fruntea foii.

Cu exemplare complete dela începutul anului mai putem servi.

Din anii 1881, 1882 si 1884 nu se mai află exemplare complete, ci numai numeri singuratici, cari se vënd a 10 cr.

Din anul 1883 se află 28 exemplare complete a 1 fl. 50 cr.

Acei P. T. Domni, cari primesc acest număr, dar' nu mai doresc a se număra între abonații noștrii, sânt rogați a ni'l retrimite.

Administrațiunea Calicului.